

UPDATE 20-01-2022

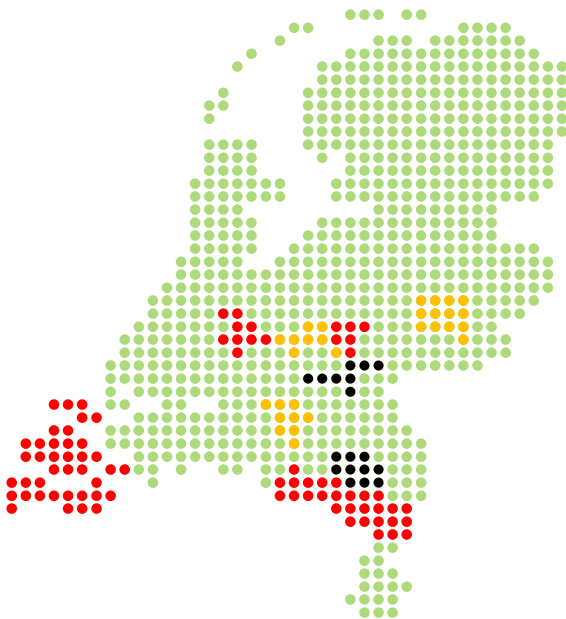
Vermeerdering

Verhoogde waakzaamheid voor *Mycoplasma gallisepticum* in de Nederlandse pluimveesector

Neem contact op met uw begeleidend dierenarts om te bespreken of, en zo ja, welke adviezen voor uw situatie van belang zijn in de huidige situatie van verhoogde waakzaamheid voor *Mycoplasma gallisepticum*.

Toename uitbraken *Mycoplasma gallisepticum* (Mg) in de commerciële pluimveesector

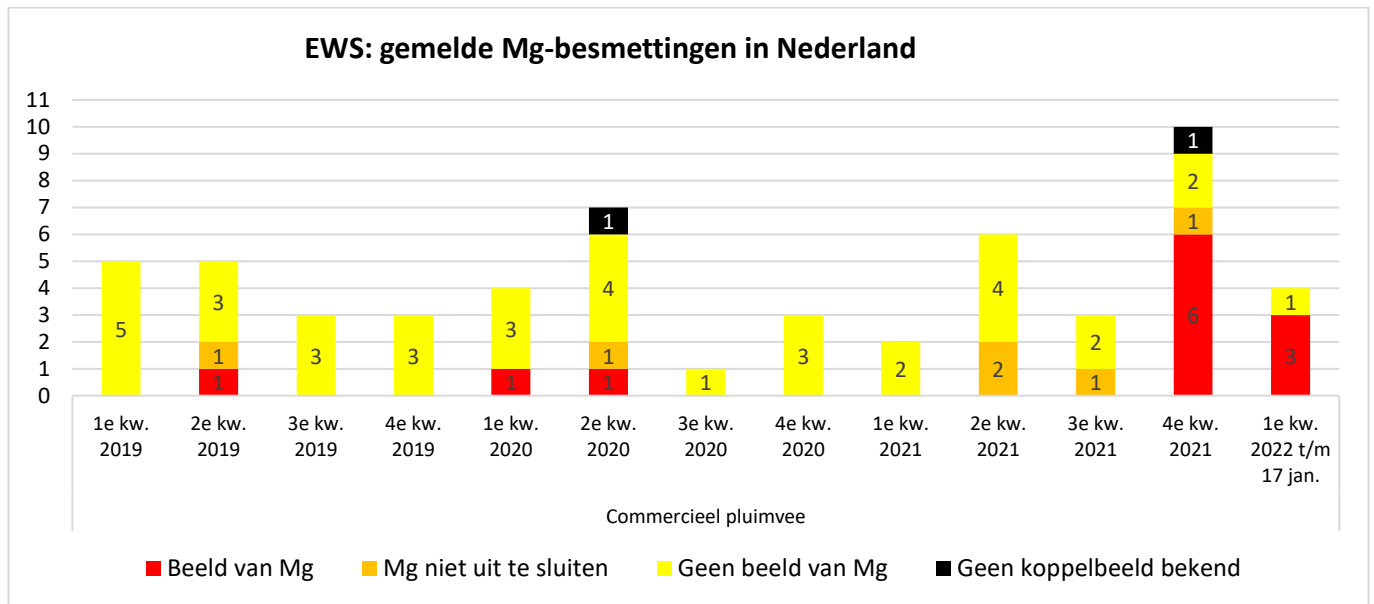
Sinds eind oktober 2021 is er sprake van een toename van Mg-uitbraken in de pluimveesector. Kalkoenen, legkoppels en vermeerderingskoppels zijn getroffen door Mg. Tevens wordt deze toename van Mg-uitbraken vooral gezien in de pluimveedichte gebieden (zie kaart en grafiek).

Kaart: EWS-meldingen voor *Mycoplasma gallisepticum* (Mg) in de periode januari 2021 t/m 20 januari 2022 (Bron: GD;EWS)

- Laatste meldingen (twee op 14 januari 2022)
- Meldingen in de afgelopen 8 weken
- Meldingen in de 8 weken daarvoor

Het aangekleurde gebied is gebaseerd op de eerste twee cijfers van de postcode en is daarmee indicatief voor de locatie van de melding, maar niet voor de grootte van het gebied met een verhoogd risico.

Grafiek: EWS-meldingen voor *Mycoplasma gallisepticum* (Mg) in de periode 2019 t/m 17 januari 2022 (Bron: GD;EWS).

Koppelbeeld 'Beeld van Mg' in het 4^e kwartaal van 2021: vleesvermeerdering: n=1; leghennen: n=2; vleeskalkoenen: n=3

Koppelbeeld 'Beeld van Mg' in de eerste twee weken van 2022: vleesvermeerdering: n=2; vleeskalkoenen: n=1

Verhoogde waakzaamheid en adviezen

Door de huidige toename van Mg in de pluimveesector en de betrokkenheid van pluimveedichte regio's, is het van belang voor de pluimveesector om maatregelen te nemen om verdere verspreiding van Mg te voorkomen.

Algemene adviezen voor de vermeerderingssector in een situatie van verhoogde waakzaamheid

Uitsluiten van een Mg-besmetting op uw bedrijf:

1. Neem bij luchtwegverschijnselen en/of verhoogde uitval in het koppel direct contact op met uw dierenarts. Middels PCR-onderzoek van luchtpijpswabs kan een eventuele Mg-infectie aangetoond worden.
2. Het advies is om de monitoringsfrequentie van het verplichte Mg-bloedonderzoek (iedere 90 dagen) te verhogen naar elke 6 weken.
3. Laat (opfok)vermeerderingskoppels maximaal twee tot drie dagen voor overplaatsing extra onderzoeken op de aanwezigheid van Mg middels PCR-onderzoek. Dit geldt onder andere voor:
  - a. verplaatsing van opfokbedrijf naar vermeerderingsbedrijf
  - b. bijplaatshanen
  - c. tussentijdse transporten

Bedrijfshygiëne

1. Handhaaf een zodanige bedrijfshygiëne dat Mg niet binnengesleept of versleept kan worden met personen, gereedschap en andere materialen. Hanteer een strikt douchebeleid voor alle bezoekers waaronder ook vang- en entploegen. Direct en indirect contact met besmette koppels moet vermeden worden. Laat alleen schone broedlades, karren en trays toe op uw bedrijf. Het hergebruik van pulp trays wordt sterk ontraden.
2. Voorkom insleep vanuit de omgeving. Weer wilde vogels door alle inlaten te voorzien van gaas. Ook niet-commercieel pluimvee hoort niet in de buurt van de stal te kunnen komen.

Adviezen bij een Mg-besmetting

1. Informeer uw contacten over de Mg-besmetting, zodat u en uw contacten maatregelen kunnen nemen om het risico op verspreiding vanuit uw bedrijf te verminderen. Denk daarbij aan het informeren van:
  - a. broederij en/of eierhandel
  - b. eiertransporteur
  - c. voerleverancier
  - d. ent- en vangploegen
  - e. personeel
  - f. dierenarts
  - g. transporteur destructiemateriaal
2. Neem contact op met uw dierenarts met betrekking tot adviezen over afvoer van het koppel en over verwijdering van mest van het besmette koppel.
3. Voer een risicoanalyse uit met betrekking tot de insleep van Mg. Voer deze analyse uit voordat een nieuw koppel opgezet wordt.

Achtergrondinformatie *Mycoplasma gallisepticum*

Ziekteverschijnselen door *Mycoplasma gallisepticum* bij vermeerderingspluimvee

De Mg-stammen betrokken bij de recente uitbraken in vermeerderingsdieren veroorzaken zichtbare ademhalingsverschijnselen en verdikkingen van de kop. Bij volwassen dieren kunnen de verschijnselen echter ook zeer mild zijn, en soms zelfs symptomloos. In deze gevallen merkt de eigenaar niets bijzonders aan de dieren en blijkt pas bij bloedonderzoek dat er iets aan de hand is.

Jonge kuikens worden vrijwel altijd ziek van een Mg-infectie. De kuikens hebben, in het ergste geval, last van ernstige benauwdheid en kunnen stikken. Dit komt met name voor als er een infectie met *Escherichia coli*- of *Ornithobacterium rhinotracheale* (O.r.)-bacteriën bijkomt. Zo'n menginfectie gaat vaak gepaard met rochelende geluiden. Kuikens die de ziekte overleven, blijven vaak achter in gewicht en reageren sterk op entingen met levende virussen in de luchtwegen.

Schade voor de vermeerderingssector

Een toename van Mg in de pluimveesector is niet wenselijk, omdat voor vermeerderingskoppels (fok en vermeerdering) bij een Mg-besmetting de broedeieren niet meer afgezet mogen worden binnen Europa en binnen Nederland en het koppel geslacht moet worden. De reden waarom dit gebeurt, is omdat Mg kan overgaan van moederdier op nakomeling via het ei, wat zeer schadelijk is voor het eindproduct (leghennen en vleeskuikens).

Mg en pluimveetype

Mg beperkt zich niet tot een specifiek pluimveetype. Genetisch onderzoek van Mg-stammen in verschillende pluimveetypen heeft laten zien dat dezelfde stammen gevonden worden bij uitbraken in de verschillende pluimveetypen. Omdat Mg zich niet beperkt tot een specifiek pluimveetype kan een toename van Mg in één pluimveetype het risico verhogen op een Mg-besmetting in de gehele pluimveesector waaronder ook de vermeerderingssector.

Overleving van Mg

Mycoplasma's zijn kwetsbaar voor ontsmettingsmiddelen en uitdroging. In een lege, schone, droge stal overleven ze dan ook niet lang. Ingehuld in ei-resten (met name dooiermateriaal, eierstruif) of ander materiaal kunnen ze echter dagen tot weken overleven. In een pluimveekoppel zijn ze praktisch niet uit te roeien, ook niet met diergeneesmiddelen. Behandeling tegen mycoplasma's is nooit afdoende om het koppel vrij te maken; de besmetting blijft levenslang aanwezig in het koppel.

Besmetting met Mg kan plaatsvinden door:

1. Contact met besmette stof-, veer-, of waterdeeltjes in de lucht, die via neus- en/of oogslimvlies de luchtwegen van de kip infecteren.
2. Met Mg besmet water, stof en besmette veerdeeltjes kunnen afkomstig zijn van besmette kippen in een koppel op hetzelfde bedrijf, maar ook van Mg-besmette dieren op enige afstand buiten een bedrijf.
3. De Mg-besmetting kan een bedrijf worden binnengebracht met besmet stof en besmette veertjes (op kleding en haar) en via bezoekers (dierenarts, voorlichter, vang- en entploegen, pluimveehouder, eigen personeel, personeel van voer- en eierwagens) en via eiertrays en eiresten op trays, broedlades of ander materiaal!
4. Eindagskuikens kunnen besmet raken door een besmetting vanuit het moederdier. Zij zijn dan op latere leeftijd gevoelig(er) voor ademhalingsproblemen.

Behandeling

Een behandeling met antibiotica heeft slechts een tijdelijk effect. Het koppel blijft levenslang besmet met Mg. Een Mg-besmet reproductiekoppel kan dan ook levenslang de bacterie overdragen naar zijn nakomelingen.

Neem contact op met uw begeleidend dierenarts om te bespreken of, en zo ja, welke adviezen voor uw situatie van belang zijn in de huidige situatie van verhoogde waakzaamheid voor *Mycoplasma gallisepticum*.